

- 2 Federal Mahkeme Kararı** **3 Haziran Kadın grevi** **4 Kadın isterse hayat durur**
Şöförlerin hakları **Helin ve Hülya ile** **Eşit haklar mücadelesi**
röportaj

Nr. 3 | Mayıs 2023 | türkçe

«Work» Gazetesinin eki olarak yayınlanır | Redaksiyon T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Emekli maaşında azalma

Neden pansiyon kasa reformu 21'e karşı mücadele ediyoruz?

Pansiyon kasadan alınan maaşların düşürülmesine karşı sendikal mücadele, girişim için imza toplanyor.

Mart ayı ortasında parlamentodaki sağcı çoğunluk, 2. sütunda kabul edilemez bir reformu onayladı. BVG/LPP 21 reformu, kadınların emekli maaşlarında ve düşük gelirler için herhangi bir iyileştirme sağlamıyor, orta ve düşük gelirli emekli maaşında büyük bir azalmaya neden oluyor.

Brigitta Bernet, temel politika uzmanı

Dünya bir kez daha kitlesel protestoların yaşandığı, okulların, üniversitelerin ve demiryolu trafiğinin grevlerle felç olduğu Fransa'ya kaygıyla bakıyor. Nedeni ise emeklilik reformu. Komşu ülkede olduğu gibi İsviçre de emeklilik reformuyla mücadele ediyor. Her iki ülkede ki mücadele benzerlik gösteriyor. Kuşkusuz İsviçre'de yanan belediye binaları ve kitlesel gösteriler yok, daha ziyade hararetli parlamento tartışmaları ve referandum mücadeleleri var. Ancak burada da reformun getireceği riskler Fransa'daki kadar yüksek. Kısa bir süre önce kabul edilen 2. sütun reformu BVG 21'in, artan yaşam beklentisi göz önüne alındığında «doğru» dönüşüm oranına ilişkin teknik sorulardan çok daha fazla konuyu kapsıyor. Esas söz konusu olan, bakım yükümlülüğüdür. Yaşlılıkta bakım sosyal refah sisteminin bel kemiğidir. Bakım sisteminin dengeli bir şekilde tasarlanması kadar önemli bir şey yoktur. Ancak, parlamentonun aldığı son kararların da gösterdiği gibi, bu zorluğun üstesinden dayanışma ve adil bir uygulama ile gelecek siyasi bir iradede söz etmek mümkün değil.

Pansiyon kasadan alınan emeklilik maaşı düşürülecek

BVG 21 reformu, ikinci sütunu «yeniden yapılandırılmayacak» amaçlamaktadır. Bu reform emeklilik maaşı alanların durumunu daha da kötüleştirerek. BVG 21 reformundaki en önemli değişiklik, zorunlu sistemdeki asgari dönüşüm oranının yüzde 6,8'den yüzde 6'ya düşürülmesidir. Dönüşüm oranı, pansiyon kasada biriken paranın ömür boyu emekli aylığına dönüştürülmesini sağlayan faktördür. Bu oranın yüzde 6,8'den yüzde 6'ya düşürülmesi, biriktirilen 100 000 Frang emeklilik sermayesi için bugün yılda 6800 Frang yerine gelecekte sadece 6000 Frang ödeneceği anlamına geliyor. Buda somut olarak emekli maaşında yüzde 12'lik ciddi bir azalma anlamına gelmektedir! Aylık ücreti 6500 Frang olan ve kırk yılda pansiyon kasada 440 000 Frang biriktirmiş bir duvar ustası için reform, aylık emekli maaşında 300 Franglık bir azalmaya yol açacaktır. Eğer bugün emekli olursa, aylık 2500 Frang emekli maaşı olacaktır. BVG 21 reformu yürürlüğe girdikten sonra ise – ayda sadece 2200 Frang alacak. BVG 21'in çok düşük gelirler için telafi edici tedbirler öngördüğü doğrudur. Ancak bunlar tamamen yetersizdir. Denkletirmek

için öngörülen tedbirler: İlk olarak, aylık 1000 İsviçre Frangi'nin altında emekli maaşı alanlar, ikinci olarak geçiş kuşağı olarak adlandırılan kuşağa (1958–1973 yılları arasında doğanlar) mensup olanlar, üçüncü olarak kesintisiz olarak en az 15 yıl boyunca bir pansiyon kasaya ödeme yapmış olanlar ve dördüncü olarak emeklilik birikimlerinin en az yarısını emekli maaşı olarak alanlar tam tazminat alma hakkına sahip olacaklar. Tüm bu kısıtlamalar nedeniyle, «geçiş neslinin» en fazla dörtte biri tam tazminat alacaktır. Geçiş kuşağının yarısından fazlası eli boş dönecektir. Ve 1973'ten sonra doğanların tamamı hiçbir tazminat alamayacaklar. Bu tek kelimeyle rezalet. Emekli maaşları orta ve düşük gelirli için zaten utanç verici derecede düşüktür. Uzun vadede daha da düşük olması kabul edilemez.

Tüm çalışanlar pansiyon kasaya daha fazla ödeme yapmasına rağmen, pansiyon kasadan alınan emekli maaşları düşecektir! Unia, BVG/LPP 21 emeklilik maaşlarının düşürülmesi tasarısına karşı mücadele ediyor ve 31 Mart'ta referandum için imza toplamayı başlattı.

Başyazı

Daha fazla öde, daha az al

BVG/LPP 21 Reformu, emekli maaşlarını güvence altına almak ve mesleki emeklilik planında düşük gelirleri daha iyi duruma getirmek yerine, emekli maaşında indirimle gidilecek: Çalışanların bütçesinde yılda 3240 Franga veya ayda 271 Franga kadar büyük bir kayıp olacak. Tüm çalışanlar Pansiyon Kasaya (PK) daha fazla ödeme yapmak zorunda kalırken emekli maaşlarında azalma olacak. Düşük gelirle çalışanlar PK ya çok daha fazla ödeme yapacaklar. PK'ye daha fazla maaş primi ödemek zorunda olanlar, çalışma hayatları boyunca daha az paraya sahip olurlar – peki ne için? Birçok durumda sonunda daha düşük bir emekli maaşı alabilmek için.

Bu tasarı özellikle biz kadınlar için tam bir komedi. Bizler 2022 de AHV 21 referandum kampanyasında burjuvalar tarafından verilen tüm sözleri hatırlıyoruz. Bize şunları söylediler: Kadınlar bir yıl daha fazla çalışırsa, 2. sütun PK reformunda onların kötü emeklilik durumlarını iyileştireceğiz. Ama tam tersi oldu. Parlamentodaki sağcı çoğunluk verdi sözü tutmak yerine, büyük emeklilik kayıplarına yol açacak bir reformu kabul etti. Bir kez daha kadınların talepleri onlarca yıl erteleniyor – ve utanç verici bir şekilde düşük emekli maaşı almaya mahkum ediliyorlar.

Bu reformdan kazançlı çıkacak olan her yıl tasarruflarımızdan milyarlarca frank alan finans sektörüdür. Onların karları, katkı paylarının artırılması ve emekli maaşlarının düşürülmesiyle güvence altına alınacaktır. PK daki gelişme tamamen yanlış bir yöne doğru gitmektedir. İkinci sütun bir sosyal sigorta olarak kalmalı ve finans sermayesi için bir self-servis dükkanı haline gelmemelidir! Bunu kabul etmiyoruz!

Brigitta Bernet

Kısa haberler

Credit Suisse'in kurtarılması: Bankalar için her zaman para var

Ücretlilerin ve emeklilerin çıkarları söz konusu olduğunda, burjuvaların parası olmaz. Ancak finans merkezi için kısa sürede milyarları hazırladılar. Diğer yanda emekli maaşlarını düşürmek ve aynı zamanda ücret kesintilerini arttırmak amacıyla bir pansiyon kasa revizyonuna karar veren burjuva parlamento çoğunluğu var. AHV'den tasarruf etmek isteyen burjuvazinin hakim olduğu bir Federal Konsey var. Parlamentoda, hükümetin enflasyonla mücadele için aldığı tüm önlemleri -örneğin enerji fiyatlarının ve kiralara düzenlenmesi ya da düşük ve orta gelirli için sağlık sigortası primlerinin düşürülmesi - dalga geçercesine gülümseyerek masadan kaldıran bir burjuva bloğu var.

Sonunda zafer! daha fazla maaş mücadelesinde başarı!

Lojistik şirketi Novaltia'nın 20 işçisi sevinçle birbirlerinin kollarına atıldı: 1345 gün sonra, Avrupa'nın en uzun grevi nihayet sona erdi! Mart ayı sonunda Bask Emek Dayanışması (ELA) sendikasının Bilbao'daki genel merkezinde müzakerelerin sonuçları açıklanırken Novaltia işçilerinin yelekları havaya uçtu. Tam üç yıl sekiz aydır eczane tedarikçisi Novaltia'nın işçileri grevdeydi. Şimdi mücadelelerinin karşılığını alıyorlar: 9500 Euro tazminat, ücret artışı ve 60 günlük tatil. Şirketin grevin her günü için ELA grev fonuna sembolik bir avro ödemesi de grevciler için önemliydi. İşçiler, bu olmadan uzun süreli grevin imkansız olacağı konusunda hemfikirler.

Karayolu Taşımacılığı: Kamyon Şoförleri Spontane Grevde

Sömürü Avrupa yollarında her gün yaşanan bir olay. Ancak şimdi kamyon şoförleri buna karşı mücadele ediyorlar. Polonyalı bir şirketin 60'tan fazla şoförü yola devam etmeyi reddediyor. Ücretleri ödenene kadar Darmstadt yakınlarındaki bir dinlenme tesisinde direniyorlar. Paraları ödenmediğinde şoför aileleri çok zorunda kalıyorlar. Şoförleri, Hollanda sendikası FNV'nin aktivistleri ve Alman Sendikalar Konfederasyonu'nun (DGB) «Adil Hareketlilik» danışma ağı destekliyor. Halkın desteği ise çok güçlü. Her gün bölgeden sendikacılar gelip yiyecek getiriyorlar.

Asgari ücret: İleri adımlar atılıyor!

Zürich, Basel-Stadt, Cenevre, Neuchâtel, Jura ve Ticino olmak üzere beş kantonda asgari ücret uygulaması mevcut ve diğer altı kantonda da imza toplama çalışmaları devam etmektedir. Unia ocak ayında Baselland'da ve Valais'de asgari ücret konusunda bir halk girişimi başlattı. İsviçre'nin doğusundaki sendikalar da St Gallen, Thurgau ve Appenzell'de bir dilekçe ile asgari ücret çağrısında bulunacaklar. Şu anda altı kantunun tamamında imza toplanıyor.

Kuaförlerin TİS müzakereleri

Unia herkes için daha iyi ücret mücadelesi veriyor

Kuaförlük branşında toplu iş sözleşme (TİS) süresi yıl sonunda doluyor. Yeni den müzakere başladı. Coiffure Suisse İşveren Derneğinin kabul edilemez bir teklifte bulunması ve inatçı tutumu nedeniyle kesintiye uğradı. olmalı.

Montana Martin

Kuaförlük branşında ücretler çok düşük. Çıkar eğitimi olan birinin asgari ücreti şu an İsviçre genelinde brüt 3850 frank, vasıfsız olarak işe yeni başlamış biri sadece 3470 frank kazanıyor. Üstelik haftalık çalışma süresi 43 saat. On üçüncü aylık hakları yok. Yasal asgari ücretin geçerli olduğu kantonlarda, TİS de belirlenen ücretten daha yüksek olması koşuluyla kanton asgari ücretleri geçerlidir. Cenevre'de vasıfsız bir kuaför, yasal asgari ücret olan saat ücreti 24 frank alıyor, bu TİS de belirlenen en düşük asgari ücret olan 3470 frankın çok üzerindedir - TİS de saat ücreti 18,75 franka denk gelmektedir. Ancak bu durum yakında değişebilir: Aralık ayında parlamento, Coiffure Suisse'in aktif olarak desteklediği Kantonlar Konseyi üyesi Erich Ettlin'in önergesini kabul etti. Önergenin kabul edilmesi halinde, genel bağlayıcı olan TİS'inde belirlenen asgari ücretler, kantonal asgari ücretlerden daha düşük olsalar bile TİS de belirlenen ücret geçerli olacak. Bu durum, sözkonusu olan kantonlarda kuaförlük branşında çalışan birçok vasıfsız işçinin ücretlerinde büyük bir düşüşe yol açacaktır!

Kuaförlerin yeni toplu iş sözleşmesi: Sendika ve işveren arasındaki görüşmede sonuç yok.

Coiffure Suisse'in teklifi kabul edilemez

Coiffure Suisse İşveren Derneği Ettlin'in önergesini aktif olarak desteklemekle kalmadı, aynı zamanda TİS müzakereleri sırasında kabul edilemez bir teklif sundu. «Coiffure Suisse'in» önerisi, sadece Federal Yeterlilik Sertifikası (EFZ) ye sahip deneyimli çalışanların satın alma güçlerinde artış öngörüyor. EFZ'si olmayan deneyimli çalışanlar ise enflasyon tazminatından uzak kalmakta ve gerçek ücret kayıplarını kabul

etmeye zorlanmakta . Bugün bile, tanınmış niteliklere sahip olmayan personelin işe alınmasını destekleyen bir fiyat savaşı var, neredeyse her üç kuaförden biri vasıfsız işçi olarak çalıştırılıyor. diyor Unia'nın hizmet sektörü yönetiminin üyesi ve kuaförlük sektöründen sorumlu Igor Zoric. İşverenler Derneği'nin önerisi kabul edilmez, bu nedenle görüşmelere ara verildi. Unia, kuaförlük mesleğini geliştiren ve ücret dämpingi ile mücadele eden bir TİS istiyor. Bunun için İşverenler Derneği Coiffure Suisse'i müzakere masasına dönmeye çağırdı. Dernek şu ana kadar herhangi bir cevap vermedi.

Uber Federal Mahkeme Kararı

Federal Mahkeme nihayet işverenin yükümlülüklerini netleştirdi

Uber firması, sürücülerini işveren olarak göstererek sosyal sigorta ödemiyor ve birçok haksızlık yaparak karını arttırmak istiyor. Bunu kabul etmeyen sürücüler kolektif dava açarak haklarını aradılar. Beklendiği üzere Federal Yüksek Mahkeme, taksi şirketi Uber'in sürücülerinin çalışan kişiler olduğunu onayladı. Bu nedenle Uber, geriye dönük de olsa, sosyal sigortaya ilişkin tüm işveren yükümlülüklerini yerine getirmek zorunda kaldı.

Darinka Filipovic

Federal Yüksek Mahkeme verdiği kararda çizgisinden sapmadı. Mahkeme 30 Mayıs 2022 tarihinde Uber'in iş hukuku kapsamında sürücülerinin işvereni olduğuna karar verdikten sonra, şimdi de sürücülerin sosyal güvenlik hukuku kapsamında serbest meslek sahibi olmadıkları sonucuna

vardı. Uber, çalışanlarını sosyal sigortaya kaydetmek ve primlerde işveren payını ödemekle yükümlüdür.

Ücret farkı ödenmelidir

Sosyal güvenlik sigortaları Uber'den geriye dönük olarak sosyal güvenlik primlerini

talep etmelidir. Asgari geçim ücretleri esas alınmalıdır. Uber ayrıca geriye dönük olarak sürücülerinin diğer tüm alacaklarını da (ücretler, masrafların geri ödemesi, tatil hakları) ödemelidir. Unia, Uber'in sürücülerine birkaç yüz milyon frank borcu olduğunu tahmin etmektedir. Uber işverenleri yasal yükümlülüklerini yerine getirmeyi reddettiği için binlerce sürücünün alacakları için bireysel olarak dava açmak zorunda kalması düşünülemez. Bunun yerine, sürücülerin hak ettikleri parayı alabilmeleri için ülke çapında kolektif bir dava açmaya, kolektif çözüme ihtiyaç vardır.

Yasalara saygı duyulana kadar Uber'i durdurun

Ayrıca yetkililer, şirket yasalara uyan kadar Uber'in faaliyetlerini derhal durdurmalıdır. Yani, her sürücünün bir iş sözleşmesi olana, ücretler ve harcamalar yasalara göre düzenlenene ve tüm sürücüler sosyal güvenlik sistemine kaydedilene kadar.

Personel kiralama durumunda, İşe Yerleştirme Yasası ve TİS geçerlidir

Uber şimdi de üçüncü firmalar aracılığıyla sürücü kiralamaya başladı. Bunun personel kiralama olduğu açıktır. Politikacılar ve yetkililer, yasaların ve evrensel olarak bağlayıcı TİS'lerin uygulanmasını sağlamalıdır.

Federal Mahkeme Uber firmasının yükümlülüklerini netleştirdi.

İnşaat sektöründe insan kaçakçılığı

Suç işleyen işveren için 10 yıl hapis cezası

Hiçbir firma bu isviçreli inşaat şirketi kadar ucuz değildi. Neredeyse tüm kazançlı büyük sözleşmeler onlara verildi.

Marie Saulnier Blochs

Genellikle taşeron firma olarak milyonlar kazandı. Müteahhit 2012'den 2017'ye kadar Macaristan, Moldova ve Romanya'dan 100'den fazla sıvacıyı sahte vaatlerle İsviçre'ye getirdi. Kendisi özel jeti ve Ferrarisiyle seyahat ederken, işçilere her türlü kötü muamele yapıldı: insanlık dışı çalışma koşulları, şiddet, ölüm tehditleri, 4 ila 9 frank arasında saat ücretleri, ücretlerin bir kısmının nakit olarak iadesi, insanlık dışı barınma koşulları vb.

İsviçre adaleti istediği zaman uygulanabiliyor

Savcı, insan kaçakçılığı, profesyonel tefecilik ve diğer 14 suçtan 8 yıl 4 ay hapis cezası talep etti. Suçlamaların çoğundan beraat talep eden savunma avukatı, gereksiz bir yargı skandalından söz etti. Ancak mahkeme kararını verdi: Çalışanlarını sömüren ve vergi dairelerine ve sosyal güvenliğe bir kuruş bile ödemeyen adam için 10 yıl hapis cezası ve mal varlığına el konulması.

İşveren saklanıyor (bu arada duruşmasına bile katılmadı) ve muhtemelen kararı temyiz edecek. Ancak işverenin mahkumiyetinin mesajı açık: 2020 Cenevre'de bir başka müteahhidin 6 yıla mahkum edildiği ilk kararın ardından Zürih'teki hakimler, yetkililer emek sömürüsüyle mücadeleye dahil olduğunda işverenlerin artık istediklerini yapamayacaklarını teyit ettiler.

İnşaat sektöründe insan kaçakçılığı, suç işleyen işveren için 10 yıl hapis cezası verdi.

Federal Göç Komisyonu (EKM)

İsviçre Göç Toplumunda Sosyal Güvenlik

İsviçre'de ihtiyacı olan herkes sosyal güvenlik ağı tarafından desteklenmelidir. Bu ağlar herkes için aynı değildir. Neden bu farklılıklar mevcut? Bu durum göçmenler ve toplum için ne gibi sonuçlar doğuruyor

Marilia Mendes, Marie Saulnier Bloch, Hilmi Gashi tarafından hazırlanan bir saha raporu

Federal Meclis Üyesi Baume-Schneider açıklık konuşmasında göç politikasının bazı zorluklarına dikkat çekti. Samira Marti'n «Yoksulluk suç değildir» başlıklı parlamento girişiminden bahsetti. Daha sonra sosyal güvenlik konusu bilimsel bir perspektiften incelendi. Fribourg Üniversitesi'nde profesör olan Eva Maria Belser, farklı «sosyal güvenlik ağlarını» ve kişilerin statülerine bağlı olarak aldıkları desteği gösterdi. Yardımların eşitsiz olduğunu, seviyesinin düşük ve orantısız olmasını «anayasal açıdan sorunlu» olarak nitelendirdi. ETH Zürih'te profesör olan Dominik Hangartner, araştırmasında ödenecek her ek frankla entegrasyon ve ekonomide olumlu artış sağlanabileceğini gösterdi. Prof. Dr. Jean-Pierre Tabin, göçmenlerin sosyal güvenlik sistemine maddi katkıda bulduklarını, ancak göçmenlerin erişimde doğrudan ve dolaylı olarak ayrımcılığa uğradıklarının altını çizdi. İhtiyacı duyulan şey «belediye hizmetlerine korkusuzca erişim» ve yaban-

cıl polisine bildirimde bulunmadan «sosyal destek politikası»nın uygulanmasıdır.

Heyecan verici, ama

Bilimsel analizler ve pratik örnekler yüksek standarttaydı. Ancak, bu yılki konferansta göçmenlerin aktör olarak katılımı ve iş dünyasından katılım eksikti. Örneğin, işverenlerin «çalışan yoksullar» sorununu nasıl gördüklerini ve insanların maaşlarıyla yaşayabilmeleri ve sosyal yardım almak zorunda kalmamaları için ne gibi çözümler sunduklarını görmek de önemliydi. Ayrıca, yoksulluğun üstesinden gelinmesi ve göçmenlerin sosyal yardımlara ayrımcı olmayan bir şekilde erişimi ile ilgili siyasi talepler derinlemesine tartışılmadı. Geriye pratik talepler olmaksızın teorik ve iyi niyetli bir tartışma kaldı.

Röportaj

Helin Geniş Bern'de doğdu ve annesi Hülya ile yan yana eşitlik için mücadele ediyor. Hülya, Unia kadın grubunda aktif. Helin, annesinin sosyal adalet duygusunu miras aldığını söylüyor. Anne ve kız 2023'te büyük bir feminist grev için çalışma yürütüyorlar.

Hülya, sosyal adalet, eşitlik mücadelesini kızına devretmek istiyorsun, neden?

Kadınlar yüzyıllardır eşitsizliğe karşı mücadele etmektedir. Yorulmak ve bitmek bilmeyen mücadeleleri sayesinde Kadınlar pek çok hak kazandılar: Oy ve seçme hakkı ve daha fazla doğum izni bunlardan bazıları. Kendi haklarını ve kızım gibi gelecek nesillerin hakları için mücadele etmekle sorumlu hissediyorum kendimi. Böylece kadınlar olarak, göçmenler olarak eşit ve adil haklara sahip olacağız. Kimse bize haklarımızı altın tepside sunmayacak. Mücadele ederek alacağız. Bu nedenle 14 Haziran'da hep birlikte yan yana grev yapmamız, sokaklara çıkmamız benim için çok önemli.

Helin sosyal adalet duygusunu annenden miras aldığını söylüyorsun. Bu senin için ne anlama geliyor?

Benim için sosyal adalet, din, renk, dil, ikamet statüsü, geldiği ülke, cinsel yönelim vs. bakılmaksızın hepimizin eşit haklara sahip olması anlamına geliyor. Örneğin, herkes aynı iş için aynı ücreti almalıdır. Bazıları çok fazla kazanırken, diğerleri açlıktan ölmemelidir. Her şey eşit, adil ve hakkaniyetli bir şekilde dağıtılmalıdır.

Ve kadın hakları, göç konusunda...

Kadınların, göçmenlerin, trans kişilerin ve tüm ezilenlerin taleplerine çok az ilgi gösteriliyor. Onlar dinlenmiyor. Bu, kadınların çok zor kariyer yapabilmelerinde, az kazanmalarında da görülüyor. Kadınlar kariyer ve aile arasında seçim yapmak zorunda kalıyorlar. Genellikle güvencesiz koşullarda çalışıyorlar ve daha az para kazanıyorlar, aynı zamanda çocuklarına ve ailelerine bakmak zorundadırlar. Bakım işi de ücretlendirilmesi gereken bir iş. Görevler evde de adil bir şekilde dağıtılmalıdır.

Annenin sana insanın haklarını nasıl savunması gerektiğini gösterdiğini söylüyorsun, nasıl?

Annem benim için bir rol modelidir. O herkese karşı adil davranırdı! Kimin, ya da neyin olduğu önemli değildi. Herkese eşit davranırdı. Bunların günlük hayatta küçük şeyler olduğunu düşünebilirsiniz, ancak benim için çok önemli, etkileyici ve dikkat çekiciydi. Bu aynı zamanda benim kişiliğimi de tanımlıyor. Annem ayrıca bana yeterince güçlü olmayan insanlar için mücadele etmenin önemli olduğunu da gösterdi. Çocukken ben de eşitsiz muameleyi fark ettim ve eşit, adil muamele görmeyen diğer çocukların haklarını savundum.

Deneyimlerini nasıl paylaşmak istiyorsun?

Annem gibi ben de kadın hakları, eşitlik için, ırkçılık ve ayrımcılığa karşı mücadele etmeye devam etmek istiyorum. Bizler sokaklara çıkarak ve çıkmaya devam ederek birçok şey başardık. Haklarımızı talep etmeli ve bunun için mücadele etmeye devam etmeliyiz. Eşit haklar konusunda ileri adımlar atılması zorunlu. İşte bu nedenle 14 Haziran'daki feminist greve katılmak çok önemli. Söz konusu olan bizim geleceğimiz. Ve biz birlikte güçlüyüz.

Hülya: Grev bizim temel hakkımızdır ve taleplerimizi hayata geçirmek için bir araçtır. Ayrıca işçiler arasındaki dayanışmayı güçlendirir ve eğitici bir işlevi vardır. Grev, geçmiş mücadelelerin tarihsel birikimini, kadın hareketi, insan hakları mücadeleleri ve işsizler hareketiyle birlikte sahneye çıkarır ve onları yeni bir şekilde birbirine bağlar. Cinsiyetçilik erkek egemenliği, ırkçılık, göçmen karşıtlığı, ırk, din, cinsel yönelim karşıtlığı, cinsel şiddet artıyor. Tüm bunlar grev yapmamız için önemli nedenler. Tüm kadınları 14 Haziran'da haklarını talep etmek için sokaklara çıkmaya çağırıyoruz.

Emine Sariaslan

Sorular & cevaplar

Dul maaşı ve IV/AI: Her iki maaşı da alabilir miyim?

Dul aylığı alıyorum ve sağlık nedenlerinden dolayı maluliyet sigortasına başvurmak zorunda kaldım. Maluliyet sigortasından IV/AI aylığı aldığımı varsayalım: O zaman hem dul aylığı hem de IV/AI aylığı alabilir miyim?

Myriam Muff: Hayır. Federal Yaşlılık ve Ölüm Sigortası Yasası'na (AHVG) göre dul aylığı alma hakkı ancak dul kalan kişinin yeniden evlenmesi ya da ölmesi halinde sona erer. Ancak dul aylığı ve maluliyet aylığının aynı anda alınması durumunda, sadece yüksek olan aylık ödenir. Yasa bu şekilde düzenlenmiştir (AHVG, Madde 24 b). Size IV aylığı bağlanırsa, aylığın miktarı kontrol edilecektir. IV aylığı dul aylığınızdan yüksekse, o andan itibaren sadece IV aylığı alırsınız. Ya da tam tersi, dul aylığı IV aylığınızdan yüksekse, dul aylığı alırsınız.

(Work, 14.4.23)

Pansiyon kasa: Emeklilik sertifikası eksikse ne olur?

YASALIK İÇİN TASARRUF: İşverenler çalışanlarını BVG sigortası hakkında bilgilendirmelidir. (Fotograf: Manuela Jans / neue LZ)

Üç yıldır memur olarak tam zamanlı çalışıyorum ve bir emeklilik fonu sertifikam yok. Bu nedenle bir emeklilik sandığına sigortalı olmuyorum ve ikinci sütun emeklilik varlıklarımın nerede olduğu konusunda endişeliyim. Ne yapabilirim?

Gilles Sciboz: İşveren, çalışanlarının BVG sigortasından sorumludur. Bir emeklilik fonuna katılmalı ve çalışanlarını orada sigortalımalıdır. Mesleki yardım programı hakkında size bilgi işveren tarafından verilir. İşvereninizden herhangi bir bilgi almazsanız, yetkili AHV tazminat fonuna başvurabilirsiniz. Bilgileri AHV/IV bilgilendirme ofisinin web sitesinde bulabilirsiniz (rebrand.ly/ausgleichskasse). AHV tazminat fonu, işvereninizin bir emeklilik fonuna katılıp katılmadığını ve katılmışsa hangisine katıldığını kontrol etmekten sorumludur. Daha sonra birikmiş emeklilik varlıklarınız hakkında bilgi içeren emeklilik sertifikalarını talep etmek için sorumlu emeklilik fonuyla iletişime geçin.

(Work, 31.3.23)

İşsizlik: Yaptırımlara itiraz etmek için ne kadar süre var?

ZAMAN GEÇİYOR: Yasal bir süreyle keçirirsiniz, şansınız kalmaz. (Fotograf: iStock)

İşsizim ve yeterli çalışma çabası göstermediğim gerekçesiyle bir yaptırım kararı aldım. Buna katılmıyorum ve itiraz etmek istiyorum. Ne yazık ki, bunu yapmak için 30 günlük süre çoktan doldu. Yapabileceğim bir şey var mı?

Nicole Debrunner: Hayır. Bir karar kabul etmeyen herkesin buna itiraz etmek için 30 gün süresi vardır. Noel, Paskalya ve yaz aylarında bu süre askıya alınır. Kesin tarihler her zaman yaptırım kararına eşlik eden itiraz talimatlarında belirtilir. Kararın elinize geçmesinden sonraki gün bu sürenin ilk günüdür. Süre yasal olarak belirtildiği için uzatılmaz. Sonuç olarak, RAV veya işsizlik sigortası fonu geç yapılan itirazlarla ilgilenmeyebilir. Bu nedenle, yanlış olduğunu düşündüğünüz karar, artık yasal olarak bağlayıcı ve uygulanabilir. Sadece yeniden değerlendirme talebinde bulunabilirsiniz. RAV ya da İşsizlik Sigortası Fonu, hatalı olduklarından kuşku duyulması ve düzeltimlerinin büyük önem taşıması halinde, yasal olarak bağlayıcı kararlara ya da itiraz kararlarına geri dönebilir. Ancak, bu talebi kabul edip etmemek tamamen Fonun takdirine bağlıdır. Bu konuda yasal bir hak olmadığı gibi, yeniden değerlendirmeye kararına karşı herhangi bir itiraz hakkı da bulunmamaktadır. Olumsuz bir karara karşı ancak yeniden değerlendirme talebiyle ilgilenen idari makamın talebin içeriğiyle ilgilenmesi halinde mahkemeye başvurabilirsiniz. Bu nedenle, resmi tebliğatları aldıktan hemen sonra, kabul etmemeniz halinde bunlara karşı ne kadar süre içinde yasal yollara başvurmanız gerektiğini kontrol etmeniz çok önemlidir.

(Work, 3.3.23, adaptiert)

14 Haziran Kadın Grevi'ne hazırlanıyoruz

14 Haziran günü İsviçre genelinde kadınlar eşit haklar için grev gidecekler, gösterilere katılacaklar. 14 Haziran 1991 de ilk Kadın Grevi gerçekleşti. Bu grev 1918'deki ulusal grevden sonra gerçekleşen en büyük grevdi.

Kadın işçiler, ev kadınları, öğrenciler, işsizler..., eşit ücret için alanlarda olacak.

1991 yılındaki kitlesel hareket Vallée de Joux'dan bir grup saat işçisi kadının insiyatifi ile başladı. Eşitlik maddesinin Federal Anayasa'da yer almasından on yıl sonra, bu madde eşit işe eşit ücret veya eşit değerde iş için doğrudan uygulanabilir bir bireysel hak içermesine rağmen ücret eşitsizliği saat sektöründe hala devam ediyordu. Yaklaşık 1000 kadın 1990'ların başında Jura yüksek vadisinde saat endüstrisinde çalışıyordu. Bir sendika toplantısının ardından kadınlar keyfi olarak belirlenen ücretlerini tartıştılar. Kadınların neredeyse tamamı ayda 3500 franktan az kazanıyordu; oysa erkeklerin üçte ikisi 3500 ila 5000 frank arasında ücret alıyordu. Bu eşitsizlik, «Eşitlik Madde» sinin Federal Anayasa'da yer almasından yaklaşık olarak on yıl sonra da hala devam ediyordu; her ne kadar bu madde eşit işe eşit ücret ya da eşit değerde iş için doğrudan uygulanabilir bireysel hak içerse de, iş yaşamında eşitsizlik her alanda devam ediyordu.

Sendikalar Kanın Grevi'ni örgütledi

Grevi başlatanlardan biri olan saat işçisi Lili-ane Valceschini, İsviçre Metal İşçileri ve Saat Üreticileri Federasyonu (Smuv) sekreteri Christiane Brunner'in grev fikrini İsviçre Sendikalar Federasyonu (SGB) yürütme kuruluna sunmasını sağladı. Sendika Yürütme Komitesi üyeleri 29 Ağustos 1990 tarihinde çok az bir çoğunlukla grev önerisi lehinde oy kullandı. Kongreye katılacak delegeleri Kadın Grevi'ne destek vermek için ikna çalışmaları olumlu bir etki yaptı ve Ekim ayında yapılan SGB Kongresin de oybirliğiyle Kadın Grevi onaylandı. Kongre sadece bir günlük eylemi değil, gerçek bir Kadın Grevi'ni destekledi. Erkek sendika üyelerinin gösterdiği ilk direnişe rağmen, SGB Aralık ayında ulusal bir Kadın Grevi komitesi oluşturdu. Hazırlık çalışmalarına kısa süre içinde sendikacıların yanı sıra Yeni Kadın Hareketi ve Kadın Davası Örgütü (Ofra), Kadın Politika Yapıyor! (Frap!), İsviçre Kadın Hakları Derneği (SVF), Troçkist Sosyalist İşçi Partisi (SAP), Sosyal Demokrat Parti (SP), Kadınlara Eşit Haklar Sağlanması Komiteleri ve gibi diğer örgütlerin temsilcilerinin yanı sıra örgütlü olmayan çok sayıda kadın da katıldı. Sendikalar lojistik destek, materyal ve mali kaynaklar sağladılar, ancak hazırlıklar bölgesel düzeyde ve büyük ölçüde özerk oldu. Bu hazırlıklar sürerken, birçok özel sektör ve devlet işvereni, barışın veya sadakat yükümlülüğünün (endüstriyel barış) ihlali durumunda yaptırım uygulayacakları ve işten çıkaracakları tehdidinde bulundular.

Grev ve gösteriler

Brigitte Studer «eylemlere sadece kadın işçiler değil, öğrenciler, ev kadınları, işsiz ya da başka nedenlerle çalışmayan kadınlar ve serbest meslek sahibi kadınlar da katıldığını, grev teriminin kadın grevi için geçerli olup olmadığı sorusu ortaya çıkmaktadır.» diyor. Grevin geleneksel tanımı «belirli çalışma koşullarını uygulamak için sözleşmeyle kararlaştırılmış bağımlı çalışmanın toplu olarak reddedilmesidir.» (Bernard Degen) ve bu nedenle yalnızca bağımlı çalışanları grevci

1991 Kadın Grevi, 1918'deki ulusal grevden sonra gerçekleşen en büyük grevdi.

kategorisine dahil eder. Margarethe Hardegger gibi feminist düşünürler ve aktivistler bu grev kavramını sorguladılar. Çünkü klasik grev tanımı, sanayileşme sürecinde yerleşen üretim ve yeniden üretimin cinsiyete özgü ayırımına ve yalnızca standartlaştırılmış istihdam ilişkilerinde ücret karşılığı iş performansını dikkate alan, diğer çalışma biçimlerini dışlayan bir çalışma anlayışına dayanmaktadır. 1991'deki kadın grevi, bu grev anlayışından iki açıdan farklıydı: Birincisi, çalışmayan insanları da kapsıyordu. İkincisi, ekonomik bir grev olmaktan çok siyasi bir grevdi ve sadece işverenlere değil öncelikle devlete, yasa değişikliği ve yasa değişikliklerinin uygulanmasına yönelikti.

Kadınların 14 Haziran Kadın Grevi'ne katılımı çok çeşitliydi. Marin'deki Mikroelektronik şirketinde, patronların tehditlerine rağmen, kadın işçiler dayanışma treni geçtiğinde işyerlerini terk ettiler. Mendrisiotto'da kadın fabrika işçileri makineleri kapatarak erkek meslektaşlarını da greve katılmaya zorladılar.

Valais, Ticino, Jura'da kadın kütüphaneler, kadın işçiler geçici olarak iş bıraktı.

Neuchâtel kantonundaki ilkokullarda, grev gitmek isteyen kadın öğretmenlerin yerine erkekler gönüllü oldu. Eylemler pek çok biçim aldı: Örneğin Val de Travers'deki saatçi kasabası Fleurier'de, sendika tarafından resmi olarak çağrısı yapılan ve kadınlara yiyecek ve içecek ikram edilen eşit ücret konulu toplantılar düzenlendi. Kadınlar her yerde görsel, işitsel ve fiziksel olarak kamusal alanı ele geçirdi.

Kadınların Gücü

İsviçre Sendikalar Federasyonu Kadın Sekreteri Margrit Meier, İsviçre'nin grev korkusunun, tabunun Kadın Grevi ile yıkıldığını belirtiyor. Kadınlar ayrımcılığa uğradıklarını tartışmak ve buna karşı eylemler planlamak için bir araya geldiler. O zamandan bu yana kimsenin kamuoyu önünde tartışmadığı eşitlik hakkı Kadın Grevi ile sağlandı. 1996'da Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Yasası'nın kabul edilmesi, 2002'de kürtaj çözümünün gecikmeli olarak uygulamaya konması ve 2005'te (1945'ten beri anayasal bir zorunluluk olan) annelik sigortasının kurumsallaştırılmasında Kadın Grevinin önemli etkisi oldu. «Toplumsal cinsiyet farklılığı nasıl toplumsal olarak inşa ediliyorsa, siyasi özne «kadın» da ancak yaygın siyasi mücadeleler aracılığıyla ortaya çıkar. 1991'deki kadın grevi bunu etkileyici bir şekilde göstermiştir.» diyor grev organizatörü Marianne Ebel. Ancak eşit ücret hala hayata geçirilmiş değil. Bu nedenle 14 Haziran 2023 tarihinde yeni bir kadın grevi ilan edildi.

Emine Sarıaslan

Kaynaklar

- Brigitte Studer: <https://www.tagblatt.ch/schweiz/der-lange-schatten-des-frauenstreiks-ld.1122578>.
- Christian Koller: Streikkultur. Performenzen und Diskurse des Arbeitskampfes im schweizerisch-österreichischen Vergleich (1860–1950). Münster 2009.
- Elisabeth Joris: Hartnäckig und eigen-sinnig. Die Frauenstreikbewegung in der Schweiz, in: Maja Wicki (Hg.): Wenn Frauen wollen, kommt alles ins Rollen. Der Frauenstreiktag vom 14. Juni 1991. Zürich 1991, S. 45–51.
- Ina Boesch: Gegenleben. Die Sozialistin Margarethe Hardegger und ihre politischen Bühnen. Zürich 2003.
- Katharina Hermann: «Weiber auf den Geleisen». Frauen im Landesstreik, in: Roman Rossfeld, Christian Koller und Brigitte Studer (Hg.): Der Landesstreik. Die Schweiz im November 1918. Baden 2018, S. 217–240.
- Regula Bochsler: «Ich folgte meinem Stern». Das kämpferische Leben der Margarethe Hardegger. Zürich 2004.